

2022. július 5., kedd

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK
EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2022)0274

A nők szegénysége Európában

Az Európai Parlament 2022. július 5-i állásfoglalása a nők szegénységéről Európában (2021/2170(INI))

(2023/C 47/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére és 3. cikkének (3) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8., 9., 151., 153. és 157. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a Charta), és különösen annak a szociális jogokra és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó rendelkezéseire,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. évi ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére, a „senki se maradjon le” elvére, valamint különösen a szegénység megállítását célzó 1. célra, az 5. célra, amelynek célja a nemek közötti egyenlőség megvalósítása és a nők életkörülményeinek javítása, és a fenntartható és gazdasági növekedést célzó 8. célra,
- tekintettel az Európa 2020 uniós növekedési stratégiájára, és különösen azon célkitűzésére, hogy a tagállami szegénységi küszöb alatt élő személyek számát az EU-ban 2020-ig 25 %-kal kell csökkenteni, ezáltal több mint 20 millió embert kiemelve a szegénységből, valamint arra, hogy teljes körűen ki kell építeni a tagállamok szociális biztonsági és nyugdíjrendszereit a megfelelő jövedelemtámogatás biztosítása érdekében,
- tekintettel az Európa Tanácsnak a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezményére (Isztambuli Egyezmény),
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek a munka világában tapasztalható erőszak és zaklatás felszámolásáról szóló 190. számú egyezményére,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervre,
- tekintettel az európai gyermekgarancia létrehozásáról szóló, 2021. június 14-i (EU) 2021/1004 tanácsi ajánlásra ⁽¹⁾,
- tekintettel a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,

⁽¹⁾ HL L 223., 2021.6.22., 14. o.

⁽²⁾ HL L 204., 2006.7.26., 23. o.

2022. július 5., kedd

- tekintettel a szülők és a gondozók vonatkozásában a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1158 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾ (a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelv),
- tekintettel a Bizottság „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia” című, 2020. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0152),
- tekintettel „A nők és a szegénység az Európai Unióban” című, 2005. október 13-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel „A nőket sújtó szegénység megjelenési formái az Európai Unióban” című, 2011. március 8-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel „A női vállalkozók a kis- és középvállalkozások világában” című, 2011. szeptember 13-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a „Szegénység: a nemek közötti egyenlőség szempontjai” című, 2016. május 26-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a vidéki térségekben élő nőkről és szerepükről szóló, 2017. április 4-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az „Egy uniós stratégia szükségessége a nemek közötti nyugdíjszakadék megszüntetése és megelőzése érdekében” című, 2017. június 14-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a nők magán- és közszférán belüli gazdasági szerepvállalásának az EU-beli növeléséről szóló, 2017. október 3-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel a „Gondozási szolgáltatások az Unióban a nemek közötti egyenlőség jobb megvalósulása érdekében” című, 2018. november 15-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az EU-ban a nemek egyenlőségéről és az adópolitikáról szóló, 2019. január 15-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel a nemek közötti bérszakadékról szóló, 2020. január 30-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel a Covid19 okozta válság és a válságot követő időszak nemi dimenziójáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel az öreg kontinens elöregedéséről – az idősödéssel kapcsolatos 2020 utáni politika lehetőségeiről és kihívásairól szóló, 2021. július 7-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel 2021. február 10-i állásfoglalására az egyenlőtlenségek csökkentéséről, különös tekintettel a gyermekszegénységre ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel „A nemek közötti egyenlőséget biztosító gazdaságok az EU-ban: a következő lépések” című, 2019. december 10-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének (EIGE) „Peking + 25: Körkép a Pekingi Cselekvési Platform uniós tagállamokbeli végrehajtásáról” című, 2020. március 5-i jelentésére,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) „A Covid19 és a munka világa. Negyedik Kiadás” című, 2020. május 27-i jelentésére,

⁽³⁾ HL L 188., 2019.7.12., 79. o.

⁽⁴⁾ HL C 233. E, 2006.9.28., 130. o.

⁽⁵⁾ HL C 199. E, 2012.7.7., 77. o.

⁽⁶⁾ HL C 51. E, 2013.2.22., 56. o.

⁽⁷⁾ HL C 76., 2018.2.28., 93. o.

⁽⁸⁾ HL C 298., 2018.8.23., 14. o.

⁽⁹⁾ HL C 331., 2018.9.18., 60. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 346., 2018.9.27., 6. o.

⁽¹¹⁾ HL C 363., 2020.10.28., 80. o.

⁽¹²⁾ HL C 411., 2020.11.27., 38. o.

⁽¹³⁾ HL C 331., 2021.8.17., 5. o.

⁽¹⁴⁾ HL C 456., 2021.11.10., 191. o.

⁽¹⁵⁾ HL C 99., 2022.3.1., 122. o.

⁽¹⁶⁾ HL C 465., 2021.11.17., 62. o.

2022. július 5., kedd

- tekintettel az Eurofound és az EIGE 2021. július 15-i, „A nemek közötti egyenlőség felfelé irányuló konvergenciája: Milyen messze vagyunk az egyenlőségközpontú Uniótól?” című szakpolitikai tájékoztatójára,
  - tekintettel a Parlament Uniós Belső Politikák Főigazgatósága Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztályának „Az energiához való hozzáférés nemi dimenziója” című, 2017. decemberi tanulmányára,
  - tekintettel az EIGE nemek közötti egyenlőségre vonatkozó 2019. és 2020. évi mutatójára,
  - tekintettel az Anyák Világmozgalma („Make Mothers Matter”) „Az anyák szegénysége az EU-ban (Mothers’ Poverty in the EU)” című, 2021. júniusi állásfoglalására,
  - tekintettel az Európai Szegénységellenes Hálózat „A Covid19-világjárványból való, társadalmilag befogadó és a szegénységet megelőző helyreállítás felé” című, 2021. februári értékelésére a 2022. évi éves fenntartható növekedési stratégiáról és a 2021. évi együttes foglalkoztatási jelentésre irányuló javaslatról,
  - tekintettel a Parlament Uniós Belső Politikák Főigazgatósága Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztályának „A COVID-19 gazdasági hatása a nőkre és a nők szegénységére: betekintés öt európai országból” című, 2021. május 19-i tanulmányára,
  - tekintettel a Parlament Uniós Belső Politikák Főigazgatósága Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztályának „A nemek közötti egyenlőség: a gondozási munka gazdasági értéke az alkalmazandó uniós alapok szempontjából” című, 2021. június 14-i tanulmányára,
  - tekintettel „A szegénység elleni küzdelem célkitűzésének elérése a növekvő rezsiköltségek fényében” című, 2016. április 14-i állásfoglalására ⁽¹⁷⁾ és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság ahhoz fűzött véleményére,
  - tekintettel a hajléktalanság elleni küzdelem 2021 júniusában indított európai platformjára,
  - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
  - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság véleményére,
  - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A9-0194/2022),
- A. mivel a nemek közötti egyenlőség az EUSZ 2. cikkében rögzített uniós alapérték; mivel az EUMSZ 8. cikke rögzíti a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének elvét;
- B. mivel a szegénység felszámolása az EU egyik kiemelt célkitűzése, amelyet az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikke és a Charta is kimond, és a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervnek is kiemelt célja, tükrözve az EU azon elkötelezettségét, hogy szakpolitikáiban fellépjen a szegénység felszámolása érdekében;
- C. mivel az EU-ban a szegénységben élő nők száma még mindig magasabb, mint a szegénységben élő férfiaké ⁽¹⁸⁾; mivel bár mind a nők, mind a férfiak körében csökkent a szegénység az Unióban, a nőket – közülük is leginkább a megkülönböztetés interszekcionális formáival szembesülő nőket – továbbra is aránytalanul súlyosabban érinti a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázata, mint a férfiakat; mivel 2020-ban a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata a nők esetében nagyobb volt (22,9 %), mint a férfiak körében (20,9 %), bár mindkét arány

⁽¹⁷⁾ HL C 58., 2018.2.15., 192. o.

⁽¹⁸⁾ Az Eurostat „Életkörülmények Európában – szegénység és társadalmi kirekesztés” című weboldala – a 2022. május 30-ai állapot szerint. Elérhető a következő címen: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_poverty_and_social_exclusion&oldid=544210

2022. július 5., kedd

csökkent a 2015-höz képest (24,9 % és 23,1 %); mivel 2017 óta 21 tagállamban nőtt a nemek közötti szegénységi szakadék⁽¹⁹⁾; mivel az adatok szerint a nők szegénységi rátája tagállamonként jelentősen eltér; mivel a nők szegénysége és a gyermekszegénység közötti szoros összefüggés miatt az EU-ban minden negyedik gyermek ki van téve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés kockázatának;

- D. mivel a 2019-re vonatkozó becslések szerint az EU 27 tagállamában a nőket különösen érinti a szegénység kockázata, és a társadalmi juttatások után a szegénységi arány 17,1 % volt; mivel a Covid19-világjárvány kezdete óta a nőket aránytalanul sújtja a társadalmi-gazdasági helyzet, többek között egyes esetekben a munkahelyek megszűnése; mivel a nők foglalkoztatási rátája még annál is erőteljesebben csökkent, mint a 2008. évi recesszió során; mivel ez többek között a főként nők által végzett nem fizetett gondozási, háztartási és nevelési munka növekedésének tudható be, és ez a nők szegénységének növekedéséhez is vezetett; mivel az ideiglenes és részmunkaidős álláshelyeket betöltők többsége már a Covid19-világjárvány előtt is nő volt, különösen a szolgáltatási ágazatban, és mivel a világjárvány megerősítette ezt a tendenciát; mivel a Covid19 világjárvány hatásai még nem teljesen ismertek, és mivel a nőkre gyakorolt társadalmi-gazdasági hatás az elkövetkező években is tapasztalható lesz; mivel ezért alapvető fontosságú a nők szegénységének vizsgálata a Covid19-válság kezelésével és utóhatásaival összefüggésben; mivel a 2008. évi pénzügyi válságból való kilábalás érdekében hozott intézkedések nem voltak elegendők a nők szegénységének csökkentéséhez; mivel a szociális közszolgáltatások finanszírozásának csökkentése és az alacsonyabb bérek aránytalanul érintik a nőket, mivel ők nagyobb mértékben támaszkodnak a szociális közszolgáltatásokra és juttatásokra;
- E. mivel a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése azt jelenti, hogy a nemek közötti különbségeket a teljes szakpolitikai ciklusban figyelembe kell venni, és metszetszemléletű megközelítést kell alkalmazni, amely figyelembe veszi a nők és a férfiak sokféleségét a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó politikák, programok és projektek tervezése, végrehajtása és értékelése során; mivel az uniós politikák eddig nem alkalmazták valódi, általánosan érvényesített szakpolitikákat, illetve nem tartalmaztak metszetszemléletű megközelítést;
- F. mivel az EUSZ 3. cikkének (3) bekezdése kötelezi az Uniót, hogy a szociális piacgazdaság koncepciójával összhangban küzdjön „a társadalmi kirekesztés és megkülönböztetés ellen”, és előmozdítsa „a társadalmi igazságosságot és védelmet [és] a nők és férfiak közötti egyenlőséget”; mivel a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv konkrét célja, hogy 2030-ig legalább 15 millióval csökkentse a szegénység kockázatának kitett személyek – köztük 5 millió gyermek – számát; mivel a szociális, a zöld és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó menetrendek összekapcsolódnak, és közösek a fenntartható növekedés és az erőforrások méltányos elosztásának biztosítására irányuló céljai; mivel a társadalmi-gazdasági kormányzás jelenlegi uniós modelljének felülvizsgálatáról szóló megbeszéléseknek figyelembe kell venniük az EU elkötelezettségét az egyenlőtlenségek csökkentése és a szegénység, különösen a nők szegénységének felszámolása iránt;
- G. mivel Olivier De Schutter, a mélyszegénységgel és az emberi jogokkal foglalkozó különleges ENSZ-előadó rámutatott, hogy az Európai Uniónak az egész EU-ra kiterjedő szegénységellenes stratégiát kell kidolgoznia, amely strukturális, átfogó megközelítést biztosít a női szegénység felszámolásához; mivel a világjárvány utáni Európai Unió számára méltányosabb társadalmi szerződésre van szükség, beleértve a gazdasági egyenlőtlenségek csökkentését célzó gazdaságpolitikákat is;
- H. mivel a szülők szegénysége gyakran a gyermek szegénységéhez vezet; mivel a nők támogatását célzó politikákba történő beruházás javítja a családjaik, különösen a gyermekeik életkörülményeit is; mivel az EU-nak és a tagállamoknak az EUSZ-szel összhangban tiszteletben kell tartaniuk, védeniük kell és érvényre kell juttatniuk a gyermekek jogait; mivel szegénység veszélyezteti a gyermekek jogainak érvényesülését; mivel a gyermekszegénység felszámolása a szociális jogok európai pillérének 11. alapelvében szerepel;
- I. mivel az egyszülős családok jobban ki vannak téve a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatának, és nagyobb valószínűséggel adják tovább a szegénységet a következő generációknak; mivel az egyszülős családok 85 %-át nők vezetik; mivel 2020-ban az egyetlen felnőttből álló háztartásokban élő, eltartott gyermekekkel rendelkező uniós lakosság 42,1 %-át fenyegette a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés;

⁽¹⁹⁾ A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete, „A nemek közötti egyenlőség 2020. évi mutatója”: „digitalizáció és a munka jövője”, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2020.

2022. július 5., kedd

- J. mivel a nők szegénysége az egész életen át tartó hátrányos megkülönböztetés eredménye; mivel a nemi sztereotípiák még mindig befolyásolják a munkamegosztást otthon, az oktatásban, a munkahelyen és a társadalomban, valamint a hatalomhoz és a döntéshozatalhoz való hozzáférésben; mivel a többnyire nők által végzett nem fizetett gondozási és háztartási munka aránytalan terhet ró a nőkre; mivel világszinten a nők az egészségügyi és gondozási ágazatban dolgozók több mint 70 %-át teszik ki; mivel ezeket a munkaköröket rendszeresen alulértékelték, mivel azokat a háztartásokban élő nők ingyen látták el és jelenleg is látják el; mivel a nők fizetése alacsonyabb, mint a férfiaké; mivel az időszegénység miatt a nők több részmunkaidős szerződéssel rendelkeznek; mivel a nőket a dolgozói szegénység sújtja, ami az alacsony munkaintenzitás miatt a szegénység és a társadalmi kirekesztés nagyobb kockázatához vezet;
- K. mivel kellő figyelmet kell fordítani a szociális jogok európai pillérének a nemek közötti egyenlőségre, az esélyegyenlőségre és a foglalkoztatás aktív támogatására vonatkozó ajánlásaira;
- L. mivel a nők szegénysége többdimenziós, és ezért küzdenünk kell a nők szegénysége összes aspektusának valamennyi oka és következménye ellen, ideértve az anyagi nélkülözést, valamint a különböző erőforrásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiányát is, ami korlátozza őket abban, hogy teljes mértékben élvezzék polgári jogukat; mivel a nőket sújtó szegénységet közvetlenül befolyásolja a főként nők által végzett munka tisztességes értékelésének hiánya, a szülési szabadság vagy gondozási feladatok miatti megszakítások, a nem fizetett gondozási feladatok és a háztartási munka egyenlőtlen megosztása, valamint az oktatásban és azt követően a munkaerőpiacon tapasztalható szegregáció; mivel a nők szegénysége az élet bizonyos társadalmi és politikai vonatkozásaiból való kirekesztésükhöz vezet; mivel ugyanakkor az erőforrásokhoz és szolgáltatásokhoz való megfelelő hozzáférés hiánya növeli a nők szegénységbe kerülésének vagy szegénységben maradásának kockázatát, ami a szegénység és a társadalmi és politikai kirekesztés közötti kölcsönös függőségre mutat rá;
- M. mivel a szegénység nőkre és férfiakra gyakorolt hatása eltérő, és mivel ezért a szegénység feminizációjának jobb megértése érdekében olyan mutatókat is figyelembe kell venni, mint például az életkor, a várható élettartam, a jövedelmi egyenlőtlenség, a nemek közötti bérszakadék, a háztartás típusa és a szociális transzferek; mivel a foglalkoztatás, az oktatás, az adópolitika és a lakhatás terén a nemek közötti egyenlőséget támogató különböző fellépések és politikai intézkedések közötti szinergiák segíthetnek a szegénység és a társadalmi kirekesztés mélyen gyökerező okai elleni hatékonyabb küzdelemben;
- N. mivel a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata fokozódik a nők egyes csoportjaiban, például az egyedülálló anyák, a 65 év feletti nők, a fogyatékossgal élő nők, az alacsony iskolai végzettségű nők és a migráns háttérű nők körében;
- O. mivel az EU 27 tagállamának népességén belül idősebb korban a nők száma meghaladja a férfiak számát; mivel 2019-ben több mint kétszer annyi nagyon idős (85 éves vagy annál idősebb) nő volt, mint nagyon idős férfi; mivel az elöregedéssel kapcsolatos fejlemények súlyos következményekkel járnak a kormányokra, a vállalkozásokra és a civil társadalomra nézve, különösen az egészségügyi és szociális ellátórendszerekre, a munkaerőpiacokra, az államháztartásra és a nyugdíj jogosultságokra nézve;
- P. mivel a számadatok arról tanúskodnak, hogy az Unióban átlagosan a fogyatékossgal élő nők 29,5 %-át fenyegeti a szegénység és a társadalmi kirekesztődés veszélye, szemben a fogyatékossgal élő férfiak 27,5 %-os arányával;
- Q. mivel a kiszolgáltatottabb csoportokhoz tartozó nők, például a fiatal nők, a fogyatékossgal élő nők, a migráns háttérű nők, a roma nők, a vallási vagy etnikai kisebbségekhez tartozó nők, valamint az LBTQI+ nők az oktatás, az egészségügyi ellátás, a foglalkoztatás és a szociális szolgáltatások igénybevétele terén fokozott és interszekcionális megkülönböztetéssel szembesülnek, és ezért jobban ki vannak téve a szegénység kockázatának;
- R. mivel a romáknak hátrányos megkülönböztetéssel kell szembenéznük olyan foglalkoztatási kezdeményezések tekintetében, mint az ifjúsági garancia; mivel az állami foglalkoztatási szolgálatok gyakran nem rendelkeznek elegendő kapacitással ahhoz, hogy elérjék őket, vagy közvetett diszkriminációs gyakorlatokat alkalmaznak;
- S. mivel a szegénységre vonatkozó adatokat illetően a statisztikai értelemben vett háztartás a háztartáson belüli szegénységet határozza meg, és nem veszi figyelembe a nemek közötti egyenlőtlenségeket a források belső elosztásában, ezért nehéz nemek szerint lebontott megbízható adatokat szerezni;
- T. mivel a nők szegénysége növeli a hajléktalanság, a megfelelő lakhatáshoz való hozzáférés hiányának és az energiaszegénység kockázatát; mivel kifejezetten az egyedülálló szülőkre szabott szakpolitikai intézkedésekre van szükség;

2022. július 5., kedd

- U. mivel a nemek közötti munkaerőpiaci egyenlőség fontos eszköze a női szegénység felszámolásának, ami nemcsak a nők számára előnyös, hanem a gazdaság egésze számára is, mert kedvező hatással van a GDP-re, a foglalkoztatási szintre és a termelékenységre; mivel a nemek közötti egyenlőség javítása az egy főre jutó uniós GDP-t 6,1–9,6 %-kal növelné, és további 10,5 millió munkahelyet hozna létre, melyekből mind a nők, mind a férfiak részesülnének 2050-ig;
- V. mivel bár a nők által dominált ágazatokban végzett munka alapvető fontosságú és magas társadalmi-gazdasági értékkel bír, azt alulértékelik, és kevesebb fizetést fizetnek érte, mint a férfiak által uralt ágazatokban végzett munkáért; mivel sürgősen újra kell értékelni a bérek megfelelőségét a nők által uralt ágazatokban azok társadalmi és gazdasági értékéhez kapcsolódóan, és előre kell lépni a minimálbérek, a minimumjövedelem és a bérek átláthatósága terén az uniós szabályozásban;
- W. mivel a munkához való jog elengedhetetlen előfeltétele annak, hogy a nők gazdasági függetlenséget, szakmai kiteljesedést és tényleges egyenlő jogokat élvezzenek;
- X. mivel a nemek közötti átlagos foglalkoztatási különbség 11,5 %, és a nők aránytalanul nagy arányban képviseltetik magukat az alacsony fizetésű, bizonytalan foglalkoztatási ágazatokban; mivel a nők jobban képviseltetik magukat a rugalmas munkavégzési formákban, az atipikus és rugalmas szerződésben (részmunkaidő, munkaerő-kölcsönzés stb.); mivel a nők terheségi és anyasági megkülönböztetéssel szembesülnek; mivel a nemek közötti bérszakadék 2019-ben uniós szinten 14,1 % volt, bár jelentős különbségek voltak a tagállamok között⁽²⁰⁾; mivel 2017 óta a nemek között fennálló kereseti különbségek 17 tagállamban, a nemek közötti jövedelmi különbségek pedig 19 tagállamban nőttek, ami összességében a nemek közötti kereseti és jövedelmi uniós szakadék mélyüléséhez vezetett⁽²¹⁾; mivel az EU-ban az aktív népesség mintegy 10 %-át fenyegeti a szegénység, és főként a nők kapnak minimálbért vagy kevesebbet, mint a létminimum, többek között amiatt, hogy a nők nagyobb mértékben vesznek részt az informális gazdaságban; mivel a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelem és a tisztességes életszínvonalat biztosító, megfelelő és méltányos minimálbérek megállapítása hozzájárulhat a bérek közötti egyenlőtlenségek, a nemek közötti bérszakadék és a női szegénység csökkentéséhez;
- Y. mivel az Európai Szociális Charta elismeri valamennyi munkavállaló, és így a női munkavállalók jogát is arra, hogy méltányos, saját maguknak és családjuknak megfelelő életszínvonalat biztosító javadalmaszt kapjanak, valamint hogy egyenlő értékű munkáért egyenlő díjazást kapjanak; mivel emellett a Charta megteremti a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni védelemhez való jogot, és hozzájárul a férfiak és nők közötti meglévő bérszakadék csökkentéséhez;
- Z. mivel a fizetett munkaviszonnyal rendelkező transznemű személyek aránya mindössze 51 %, szemben az általános népesség 69,3 %-ával; mivel a munkanélküliség különös problémát jelent a transznemű nők számára, akik az általános népesség átlagánál közel háromszor nagyobb valószínűséggel válnak munkanélkülivé⁽²²⁾;
- AA. mivel a fogyatékossgal élő nőknek csupán 20,7 %-a, a fogyatékossgal élő férfiaknak pedig csupán 28,6 %-a dolgozik teljes munkaidőben; mivel egyes tagállamokban a fogyatékossgal élő személyek a munkába állásukkor gyakran elvesztik fogyatékossgai jogosultságaikat, ami növeli a dolgozói szegénység kockázatát;
- AB. mivel a nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenség átlagosan 29,4 % volt 2019-ben⁽²³⁾ a tartós élethosszig tartó egyenlőtlenségből adódó egyensúlyhiány eredményeként; mivel ez a nyugdíjszakadék azt jelenti, hogy a nők nagyobb valószínűséggel esnek a szegénységi küszöb alá, ahogy idősebbek lesznek, szem előtt tartva azt is, hogy a nők várható élettartama hosszabb, mint a férfiaké, ami elmélyíti a szegénység és a társadalmi kirekesztés következményeit; mivel az emberek egész életen át tartó nagyobb munkaerő-piaci befogadása hozzá fog járulni a nemek közötti nyugdíjszakadék megszüntetéséhez;

⁽²⁰⁾ Az Eurostat „Statisztikák a nemek közötti bérszakadékról” című weboldala – a 2022. május 30-ai állapot szerint. Elérhető a következő címen: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics

⁽²¹⁾ „Statisztikák a nemek közötti bérszakadékról”.

⁽²²⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7341d588-ddd8-11ea-adf7-01aa75ed71a1/language-en>

⁽²³⁾ Az Eurostat 2021. február 3-i, „A nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenség megszüntetése?” című cikke.

2022. július 5., kedd

- AC. mivel az általunk tapasztalt technológiai és digitális forradalom fokozza a digitális fejlődést és az új üzleti lehetőségeket, és mivel ez a technológiai és digitális forradalom megváltoztatja a gazdasági mintákat, a szociális rendszereket és a munkaerőpiacot; mivel társadalmunkban mindenkinek, különösen a nőknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy részt vegyenek ebben a jólétben;
- AD. mivel szükség van az olyan szakpolitikák további előmozdítására, amelyek célul tűzik ki a nők részvételének növelését a tudományhoz, a technológiához, a mérnöki tudományokhoz és a matematikához (TTMM), valamint a mesterséges intelligenciához kapcsolódó területeken, továbbá a digitális ágazatban az oktatás és a foglalkoztatás valamennyi szintjén többszintű megközelítés elfogadására a nemek közötti szakadék áthidalása érdekében;
- AE. mivel a lányok az iskolában jobban teljesítenek a fiúknál, de gyakran nagyobb nehézségekkel szembesülnek, illetve családi vagy egyéb nyomás akadályozza őket abban, hogy iskolai sikerükből szakmai eredményességet kovácsoljanak;
- AF. mivel a vidéki térségekben élő nőket különösen sújtja a szegénység; mivel a vidéki térségekben sok nőt nyilvántartásba sem vettek a munkaerő-piacon, vagy pedig munkanélküliként tartanak számon; mivel a vidéki térségekben élő nők körében rendkívül magas a munkanélküliségi ráta, és akiknek van munkájuk, nagyon alacsony jövedelemmel rendelkeznek; mivel a vidéki térségekben élő nők korlátozottan férnek hozzá az oktatáshoz;
- AG. mivel az ápolási-gondozási ágazatra vonatkozó közös uniós megközelítés a tagállami politikák mellett jelentős hozzáadott értéket teremtene; mivel a nők gyakrabban vállalnak nem fizetett gondozási munkát, mint a férfiak, és ezért a gyermekek vagy eltartottak gondozása az egyik leggyakoribb oka annak, hogy a nők csökkentik munkaidejüket vagy kivonulnak a munkaerőpiacról; mivel a nők rendszeresen felhagynak karrierjükkel, vagy olyan rövid távú, részmunkaidős, bizonytalan vagy akár informális munkát vállalnak, amely hozzáigazítható a gondozási napirendhez, ami befolyásolja keresetüket és nyugdíjpénztárukhoz való hozzájárulásukat, és így időskori gazdasági függetlenségükre is hatással van; mivel a magas színvonalú egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz és létesítményekhez – például a koragyermekkori gondozáshoz és oktatáshoz vagy más eltartottak gondozásához – való, megfizethető árú egyetemes hozzáférés nemcsak a szegénység fokozódásának elkerüléséhez kulcsfontosságú, különösen a nők esetében, hanem a közérdeket szolgáló gazdaság szempontjából is; mivel az e szolgáltatásokba való beruházás ezért pozitív hatással van a nők gazdasági függetlenségére és munkaerő-piaci részvételi képességére; mivel a szociális védelmi intézkedések elengedhetetlenek a nők szegénységének kezeléséhez, nemcsak gazdasági, hanem többdimenziós jellegét tekintve is;
- AH. mivel a szegénység súlyosbítja a nemi alapú erőszak nőkre gyakorolt hatását, mivel a megnövekedett gazdasági nehézségek megnehezítik a bántalmazó kapcsolatban élő nők számára, hogy elhagyják partnerüket; mivel a nemi alapú erőszak strukturális probléma, amely valamennyi társadalmi-gazdasági csoportban megtalálható, és származástól vagy meggyőződéstől független; mivel a szegénység a nőket az emberkereskedelem és a szexuális kizsákmányolás nagyobb kockázatának teszi ki, mivel gazdaságilag kiszolgáltatottá teszik őket és családjukat a bántalmazóiktól; mivel a nemi alapú erőszak a szegénységhez és a társadalmi kirekesztéshez is hozzájárul, mivel az erőszak egészségügyi következményekkel jár, és a munkahely elvesztéséhez és hajléktalansághoz vezethet;
- AI. mivel a munkahelyi zaklatás, beleértve a szexuális és pszichológiai zaklatást is, amelynek általában a nők az áldozatai, visszatartó hatással van a nőkre, ideértve a fokozott távolmaradást, a termelékenység csökkenését és következésképpen a jövedelemkiesést, és hozzájárul a munkaerőpiacról való kiszorulásukhoz, ami negatív hatással van az egyén karrierjére és gazdasági függetlenségére; mivel a munkahelyi zaklatás bejelentése az áldozat elbocsátásához vagy elszigeteléséhez vezethet;
- AJ. mivel a becslések szerint jelenleg minden tizedik lány nem engedheti meg magának a higiéniai termékeket; mivel az EU-ban a nemek egyenlőségéről és az adópolitikáról szóló, 2019. január 15-i állásfoglalásában az Európai Parlament felszólította a tagállamokat, hogy a HÉA-irányelvbe bevezetett rugalmassági mechanizmushasználatával töröljék el az ún. „tamponadót”, és áfamentességet vagy nullaszázalékos adókulcsot alkalmazzanak e nélkülözhetetlen alapvető termékekre;
- AK. mivel Oroszország Ukrajna elleni háborúja a szegénység további növekedéséhez vezet, különösen a nők körében, egyrészt azért, mert arra kényszeríti az ukrán nőket és gyermekeket, hogy a szomszédos országokba meneküljenek, másrészt pedig az alapvető szolgáltatások és áruk árának emelkedése miatt, amely minden európaít érint, de különösen azokat, akik már kevesebb erőforrással rendelkeznek;

2022. július 5., kedd

1. felhívja a figyelmet arra, hogy az Eurostat szerint a tagállamokban jelenleg 64,6 millió nő és 57,6 millió férfi él szegénységben, ami azt mutatja, hogy a szegénység nőkre és férfiakra gyakorolt hatása eltérő; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki ambiciózus, 2030-ig szóló európai szegénységellenes stratégiát, amely konkrét célokat tűz ki a szegénység csökkentésére, és a nők szegénységének megszüntetésére és a generációk közötti szegénység örögi körének megtörésére összpontosít;
2. hangsúlyozza, hogy a nők szegénységét metszetszemléletű megközelítés alapján is elemezni kell, amely magában foglal egy nemi szempontokat figyelembe vevő elemzést, amely figyelembe veszi az olyan jellemzőkön alapuló megkülönböztetés egymást metsző formáit, mint a társadalmi-gazdasági háttér, a migráns és etnikai származás, az életkor, a szexuális irányultság, a nemi identitás és a nemi önkifejezés; kéri, hogy az EIGE nemek közötti egyenlőségre vonatkozó mutatóját építsék be a szociális eredménytáblába; felhívja az EIGE-t, hogy szolgáltatson adatokat interszekcionálisan és nemek szerint bontva, és felhívja a tagállamokat, hogy használják fel ezeket az adatokat az országspecifikus kihívások jobb kezelése és nemzeti helyreállítási tervek kidolgozása, valamint a különböző csomagok, alapok és politikák közötti szinergiák javítása érdekében;
3. hangsúlyozza azon politikák fontosságát, amelyek figyelembe veszik a demográfiai kihívást és előmozdítják az esélyegyenlőséget mindenki számára, különösen a válság által leginkább sújtottak, például a kiszolgáltatott csoportok, a legkülönbözőbb háttérű családok, a fiatal generáció és az idősek esetében, valamint annak fontosságát, hogy a jelenlegi technológiai és digitális forradalom által kínált valamennyi üzleti lehetőséget a nőkre összpontosítsa;
4. felhívja a tagállamokat, hogy politikáik és gyakorlataik tervezése vagy értékelése során végezzenek hasonló és rendszeres munkát a lebontott adatok gyűjtése és elemzése terén annak érdekében, hogy információkat és számadatokat gyűjtsenek az olyan sajátos bizonytalan körülmények között élő nők helyzetéről, mint az energiabizonytalanság, a digitális szakadék, a foglalkozási betegségek, az alultápláltság és a hiányos táplálkozás miatt szenvedő nők;
5. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hatékonyan kezeljék a nők előtt álló egyenlőtlenségeket, felszámolva fő összetevőiket és ezáltal a munkaerő-piaci akadályokat, valamint a megfizethető minőségi szolgáltatásokhoz, például a gyermekgondozáshoz és a tartós ápolás-gondozáshoz való hozzáférést, és mozdítsák elő az önálló vállalkozók, az inaktív személyek, a (rövid vagy hosszú távú) munkanélküliek vagy az „atipikus” foglalkoztatásban lévők állami nyugdíjrendszerekhez való hozzáférését;
6. megjegyzi, hogy a szegénységet továbbra is a halmozott háztartási jövedelem alapján mérik, ami feltételezi, hogy a háztartás valamennyi tagja ugyanannyit keres, és a források egyenlően oszlanak meg; a női szegénység mértékének csökkentése érdekében egyénre szabott jogosultságokra és számításokra szólít fel az egyéni jövedelmek alapján;
7. többdimenziós megközelítést szorgalmaz a szegénység, többek között az időszegénység mérésében; felhívja az Eurostatot, hogy hangolja össze a tagállamokkal az európai időmérleg-felmérés nemi szempontokat figyelembe vevő kialakítását és annak rendszerességét;
8. üdvözli a Bizottság bejelentését egy „európai gondozási stratégia” kidolgozásáról, de felhívja a Bizottságot, hogy lépjen túl az ápolási-gondozási ágazat intézkedésein, és biztosítsa az ápolás-gondozás holisztikus, a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő és egész életen át tartó megközelítését, beleértve az ökológiai fenntarthatóságot, a tisztességes munkakörülményeket és a megfelelő béreket előmozdító intézkedéseket annak érdekében, hogy fenntartsa a munka vonzerejét az ápolási-gondozási ágazatban, véget vessen a hátrányos megkülönböztetésnek, küzdjön a szegénység, az erőszak és a visszaélés ellen, minimumszabályokat és megfelelő minőségi iránymutatásokat határozzon meg a gondozásra vonatkozóan egy személy egész életére, és nyújtson támogatást a formális és informális gondozóknak, a nem fizetett gondozóknak és az általuk gondozott személyeknek; felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre ösztönzőket a munkáltatók számára a munka és a magánélet közötti jobb egyensúly előmozdítása érdekében;
9. megállapítja, hogy a világvárvány alatt az összes tagállam növelte a gondozási csomagokat, és különleges rendelkezéseket vezetett be az egyszülős háztartások számára; sürgeti a tagállamokat, hogy a helyreállítás időszakában terjesszék ki ezeket a rendelkezéseket;
10. meggyőződése, hogy az alacsony bérezésű ágazatok, az atipikus és bizonytalan munkakörülmények, valamint a szociális biztonsági rendszerek felszámolása fényében a „munka a szegénység elleni küzdelem legjobb módja” elv ma már nem alkalmazható, és működőképes kollektív szerződések és minimálbér-rendszerek szükségesek ahhoz, hogy megvalósulhasson a szegénységmentes társadalom;
11. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő pénzügyi védelmet nemcsak az egész életen át tartó munkaviszonyban állók számára, hanem azok számára is, akik eltartottak számára nem fizetett gondozási munkát, háztartási és oktatási szolgáltatásokat nyújtanak, akik bizonytalan foglalkoztatási helyzetben vannak, és akik hosszú ideig munkanélkülivé válnak;

2022. július 5., kedd

12. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nők munkaerőpiaci helyzetének javítása érdekében mozdítsák elő a bizonytalan munka és a nem önként vállalt részmunkaidős foglalkoztatás felszámolását célzó szakpolitikákat;

13. hangsúlyozza a társadalmaink működését biztosító szociális, gondozási, takarító, oktatási, egészségügyi és kiskereskedelmi ágazatokban dolgozó nők kulcsfontosságú szerepét, amint azt a Covid19-válság is mutatja; kéri a jellemzően nők által uralt munka újraértelmezését és újraértékelését, valamint a nemek szempontjából semleges, ágazatokon átívelő munkaértékelési eszközök kidolgozását és alkalmazását a nők által uralt munka jobb értékelése és méltányosabb díjazása, valamint az egyenlő munkáért és az egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazás biztosítása, ugyanakkor a nők vállalkozói tevékenységének megerősítése érdekében a kis- és középvállalkozásokban;

14. megjegyzi, hogy a kiskereskedelmi dolgozók és a takarítószemélyzet nagy többsége nő, és gyakran minimálbérért dolgoznak, és hogy a Covid19-világjárvány pedig tovább növelte esetükben a szegénység kockázatát; hangsúlyozza, hogy sürgősen javítani kell a béreket és küzdeni kell a bizonytalan foglalkoztatás ellen; sürgeti a tagállamokat, hogy tisztességes bérek és munkakörülmények, és különösen megfelelő munkaszerződések megkötése révén javítsák az egészségügyi szakemberek jogállását;

15. kiemeli, hogy a nők szegénysége többdimenziós jellegének kezelése érdekében fel kell számolni a főleg nők által végzett, nem fizetett háztartási munka és gondozási feladatok szegregációját, és meg kell erősíteni a sztereotípiák elleni küzdelmet a gondozási szolgáltatások, a munka és a magánélet közötti egyensúlyra irányuló intézkedések és a családbarát munkafeltételek megerősítése érdekében, mint például a rugalmas munkaidő és a távmunka lehetősége révén a mindkét szülőt egyaránt keresőnek és gondozónak tekintő modell (időfelhasználási politika) ⁽²⁴⁾ előmozdítása érdekében, hogy a nők és a férfiak jobban össze tudják egyeztetni szakmai életüket a magánéletükkel; sürgeti a tagállamokat, hogy a munka és a magánélet igazságos megosztásának biztosítása érdekében teljes mértékben ültessék át és hajtsák végre a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelvet, és felkéri őket, hogy lépjenek túl az irányelvben meghatározott minimumszabályokon; hangsúlyozza, hogy az aktív keresők szegénységét a kiváltó okoknál kell kezelni, például az oktatás és képzés előmozdítása, minimálberek megállapítása és a szociális védelem biztosítása révén; felhívja a Bizottságot, hogy sürgesse a tagállamokat, hogy fektessenek be a minőségi oktatásba és képzésbe, és támogassák őket ennek megvalósításában, osszák meg egymással a bevált gyakorlatokat, és fordítsanak különös figyelmet az egész életen át tartó tanulásra;

16. hangsúlyozza, hogy a nők gyakran akaratlanul és aránytalanul nagy mértékben dolgoznak bizonytalan munkakörülmények között, ideértve a részmunkaidős és a rosszul fizetett, a határozott idejű és a kötetlen munkaidős szerződések nagy arányát; sürgeti a tagállamokat, hogy hajtsák végre a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetet ajánlásait arra vonatkozóan, hogy csökkentsék a bizonytalan munkák mértékét, például korlátozzák azokat a körülményeket, amelyekben bizonytalan szerződések használhatók, és korlátozzák annak az időtartamnak a hosszát, ameddig a munkavállalók ilyen szerződéssel alkalmazhatók;

17. felhívja a tagállamokat, hogy hajtsanak végre aktív és hatékony politikákat a munkahelyi zaklatás, többek között a szexuális és pszichológiai zaklatás megelőzésére és leküzdésére; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő és elegendő finanszírozási mechanizmusokat a munkahelyi zaklatás elleni küzdelemre irányuló programok és fellépések számára, beleértve azokat a mechanizmusokat is, amelyek támogatják a nőket a zaklatási esetek bejelentésében; felhívja a tagállamokat és az EU-t, hogy erősítsék meg a munka világában tapasztalható erőszak és zaklatás felszámolásáról szóló, 190. számú ILO-egyezményt;

18. hangsúlyozza, hogy fontos felhívni a nők figyelmét a munkaerőpiaci döntéseik következményeire, valamint hogy elengedhetetlen a nők gazdasági függetlensége az őket fenyegető szegénységtől és társadalmi kirekesztéstől való védelem érdekében;

19. aggódalmának ad hangot amiatt, hogy a gyermekes nőket azért különböztetik meg a munkahelyeken, mert anyák, nem pedig azért, mert munkateljesítményük elmarad társaikétól; sürgeti a tagállamokat, hogy aktívan mozdítsák elő az anyákról mint alkalmazottakról alkotott pozitív képet;

20. hangsúlyozza a magas színvonalú közszolgáltatások kulcsfontosságú szerepét a nők szegénysége elleni küzdelemben, különösen a koragyermekkori nevelést és gondozást, illetve az egyéb eltartott személyek, például az idősek gondozását; felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre megfelelő mechanizmusokat e teljesítmény elismerésére;

⁽²⁴⁾ Az EIGE Genderstatisztikai adatbázisa – a 2022. május 30-ai állapot szerint. Elérhető a következő címen: https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/browse/ta/ta_timeuse

2022. július 5., kedd

21. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás jelentős hatással van a nők szegénységére is, mivel a nők jobban függenek a természeti erőforrásoktól, és mivel ők alkotják a szegények többségét az EU-ban, kevesebb erőforrással rendelkeznek ahhoz, hogy megvédjék magukat az éghajlatváltozás negatív hatásaitól; sajnálja, hogy a nemi dimenziót nem vezették be következetesen az EU éghajlat-politikájába; felhívja a Bizottságot, hogy érvényesítse a nemek közötti egyenlőséget az EU éghajlat-változási politikáiban és jogszabályaiban; úgy véli, hogy az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag és a Szociális Klímaalap kialakításának és végrehajtásának egyértelmű nemi dimenzióval kell történnie, és a nők számára ugyanolyan előnyöket kell biztosítani, mint a férfiak számára;

22. felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy az energiaválság hosszú távú hatásainak kezelése érdekében időben és összehangoltan reagálva védjék meg az energiaszegénységben élő nőket; kiemeli, hogy az alacsony jövedelmű háztartások, különösen az idősebb nők és az egyedülálló anyák számára biztosítani kell a megfizethető közüzemi szolgáltatásokhoz való hozzáférést;

23. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy minden szakpolitikában, programban és fellépésben érvényesítsék a nemek közötti egyenlőséget, és alakítsanak ki a munka és a magánélet közötti egyensúlyra irányuló jobb politikákat és megfelelő intézkedéseket a nők munkaerő-piaci részvételének biztosítása érdekében, mint például a jobb szülési szabadság, a jelentősen hosszabb apasági szabadság, a fizetett és át nem ruházható szülői szabadság, a rugalmas munkaidő, a helyszíni gyermekgondozási létesítmények, a gondozási szolgáltatások és a távmunka-politikák révén; hangsúlyozza a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének, valamint annak fontosságát, hogy a Covid19-világjárványra adott gazdaságpolitikai választ a nők sajátos igényeihez és gazdasági tevékenységeik struktúrájához igazítsák;

24. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a közlekedéssel kapcsolatos valamennyi jogszabályban, politikában, programban és fellépésben érvényesítsék be a nemek közötti egyenlőséget, valamint a mobilitás, a megfizethető lakhatás és a városstervezés kialakításába építsék be a nemi szempontokat;

25. kiemeli, hogy a nők hajléktalanságát nem szabad alábecsülni és kisebb társadalmi problémaként félreértelmezni az EU-ban; rámutat arra, hogy nem állnak rendelkezésre átfogó, lebontott adatok a nők hajléktalanságának jellegéről és mértékéről, ami csökkenti e probléma láthatóságát; sürgeti az Uniót és tagállamait, hogy építsék be a nemi dimenziót a hajléktalansággal és megfizethető és megfelelő lakhatáshoz és energiához való hozzáférés hiányával foglalkozó politikákba és gyakorlatokba, és dolgozzanak ki külön stratégiákat e problémák 2030-ig történő megszüntetése érdekében, és biztosítsák, hogy a szolgáltatások megfelelően és hatékonyan működjenek a hajléktalan nők szükségleteinek kielégítése érdekében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nemi alapú erőszakot a nők körében a hajléktalanság kockázatát súlyosbító kiváltó okként ismerjék el, és hangsúlyozza, hogy meg kell vizsgálni, hogy a nők szükségletei hogyan ütköznek szélesebb társadalmi-gazdasági és strukturális akadályokkal; felhívja az összes szereplőt, hogy építsék be a nemi dimenziót a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformjába; meggyőződése, hogy a „lakhatás mindenek felett” elve fontos szerepet játszhat a hajléktalanság elleni küzdelemben, és kéri, hogy ezeket a projekteket valamennyi tagállamban valósítsák meg;

26. megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány okozta romló társadalmi és gazdasági helyzet fokozta a nőkkal szembeni bántalmazás és erőszak valamennyi formáját, valamint a prostitúciót, megsértve ezzel emberi jogait; rámutat annak szükségességére, hogy növeljék az állami, pénzügyi és emberi erőforrásokat, amelyekkel támogatni lehet a szegénység kockázatának kitett csoportokat, illetve kezelni lehet a gyermekeket és fiatalokat, az időseket, a fogyatékosággal élőket és a hajléktalanokat fenyegető veszélyeket;

27. megjegyzi, hogy a nők gazdasági függetlensége döntő szerepet játszik abban, hogy képesek legyenek elmenekülni a nemi alapú erőszak helyzeteiből; kéri ezért, hogy nyújtsanak támogatást és védelmi intézkedéseket az ilyen helyzetekben lévő nők támogatására, fogadjanak el átfogó irányelvet a nemi alapú erőszak valamennyi formájának megelőzéséről és az ellene való küzdelemlről, vegyék fel a nemi alapú erőszakot az uniós bűncselekmények listájára, emellett az EU és Bulgária, Csehország, Magyarország, Lettország, Litvánia és Szlovákia erősítse meg az isztambuli egyezményt; hangsúlyozza, hogy az erőszakmentes élet alapvető fontosságú ahhoz, hogy a nők részt vegyenek a munkaerőpiacon, teljes mértékben kiaknázzák a bennük rejlő lehetőségeket, és pénzügyileg függetlenek legyenek; elítéli a nemi alapú erőszak elleni küzdelmet szolgáló eszközökkel és kezdeményezésekkel kapcsolatos szándékos félretájékoztatást az EU-ban; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ez a dezinformáció egyre nagyobb teret nyer Európában, ami még nehezebbé teszi a nők erőszakkal szembeni védelmét;

28. felhívja a tagállamokat, hogy lépjenek fel az olyan káros gyakorlatokkal szemben, mint a női nemi szervek megcsonkítása, a korai és kényszerházasság, valamint az úgynevezett „becsület nevében elkövetett erőszak”, amely különösen a fiatal nőket és lányokat sérti és korlátozza;

2022. július 5., kedd

29. a prostitúciót az erőszak és a kizsákmányolás súlyos formájának tartja, amely többnyire a nőket és a gyermekeket érinti; felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek konkrét lépéseket a prostitúció gazdasági, társadalmi és kulturális okai elleni küzdelemre annak érdekében, hogy a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élő nők ne váljanak ilyen kizsákmányolás áldozatává; felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek konkrét lépéseket a prostituáltak társadalmi és szakmai visszailleszkedésének elősegítése érdekében;

30. felhívja a Bizottságot, hogy az európai szociális alapok és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap felhasználásával tegyen javaslatot proaktív intézkedésekre a vidéki területeken a nők foglalkoztatásának előmozdítása, valamint a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a társadalmi-gazdasági fejlődés elősegítése érdekében; ösztönzi a tagállamokat, hogy a regionális és helyi hatóságokkal együttműködve csökkentsék a vidéki térségekben élő nők szegénységének kockázatát azáltal, hogy minőségi oktatási programok és minőségi foglalkoztatási feltételek – többek között távmunka és tisztességes jövedelem – biztosításával javítják életminőségüket; pozitív fellépésre szólít fel, különösen a női mezőgazdasági termelők arra való ösztönzése révén, hogy a vidéki térségekben maradjanak, beleértve olyan közösségi központok előmozdítását, amelyek technikai tanácsadást és segítséget nyújthatnak a mezőgazdasági üzemek működésének fenntartásához és a túléléshez, és ösztönzik a fiatalokat, hogy fektessenek be a mezőgazdaságba és az állattenyésztésbe annak hosszú távú fennmaradása érdekében;

31. hangsúlyozza az európai szociális alapok és programok, különösen az Európai Szociális Alap Plusz, az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap, az Igazságos Átmenet Alap, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap kulcsfontosságú szerepét; kiemeli, hogy az ESZA+ révén a tagállamoknak és a Bizottságnak törekedniük kell a válság – különösen a nőkre gyakorolt – társadalmi-gazdasági hatásainak enyhítésére, a nők foglalkoztatásának növelésére, valamint segíteni nekik a munka és a magánélet összeegyeztetésében, küzdeniük kell a szegénység és annak nemi dimenziója, a szegénység női problémává válása és a munkaerőpiacon, az oktatásban és a képzésben tapasztalható nemi alapú diszkrimináció ellen, valamint támogatniuk kell a legkiszolgáltatottabbakat és küzdeniük kell a gyermekszegénység ellen; sürgeti a tagállamokat, hogy a forrásokat teljes mértékben a nemi szempontok figyelembe vételével használják fel;

32. hangsúlyozza, hogy valamennyi tagállamban fel kell gyorsítani a romák befogadása érdekében tett nemzeti erőfeszítéseket; felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze a befogadást és ezáltal biztosítsa a roma lányok és nők részvételét minden szinten, beleértve a helyi, regionális és EU szinten dolgozókat is, rámutat, hogy ennek figyelembe kell vennie a nemek közötti egyenlőség szempontját, továbbá hangsúlyozza a tagállami bevált gyakorlatok uniós szintre emelését;

33. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a roma közösség helyzetének javítása érdekében egészítsék ki az EU pénzügyi támogatását tanulmányi programokkal és projektekkel, melyek lehetőséget nyújtanak tehetséges roma lányok és nők számára ahhoz, hogy ezzel a továbbképzéssel kiszabaduljanak a generációk által öröklődő szegénységből, elősegítve társadalmi integrációjukat és tudásuk kibontakoztatását; felhívja a tagállamokat, hogy jelezzék, milyen szintű finanszírozásra lenne szükség a romák befogadását célzó javasolt intézkedések végrehajtásához;

34. hangsúlyozza, hogy a nők szegénységének növekedése jelentős hatást gyakorol a társadalom egészére; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ez milyen hatással lesz a gyermekszegénységre; üdvözlí e tekintetben az európai gyermekgarancia létrehozásáról szóló, 2021. június 14-i (EU) 2021/1004 tanácsi ajánlás elfogadását;

35. kiemeli a nők jelentős hozzájárulását a foglalkoztatás, a kultúra, az oktatás, a tudomány és a kutatás területén; elismeri a művészetekben és a kultúrában, valamint a mezőgazdasági és vidéki mikro- és kisvállalkozásokban foglalkoztatott nők életkörülményeinek súlyos romlását, amely a gazdasági és kulturális tevékenységeknek a világválság alatti időszakban való felfüggesztéséből ered;

36. kéri, hogy a digitális átállás során alkalmazzanak a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő megközelítést; sürgeti a Bizottságot, hogy használja fel a meglévő programokat és finanszírozást, és szükség esetén bocsásson rendelkezésre további forrásokat a nők digitális szegénysége elleni küzdelemhez annak érdekében, hogy felvértesse a nőket a digitális környezetben való biztonságos működéshez szükséges készségekkel, és javítsa digitális jártasságukat;

37. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják meg a női vállalkozók előtt álló akadályokat, és különösen végezzenek átfogó elemzést a nők finanszírozáshoz való hozzáféréséről, segítve a nők szegénységének felszámolását az Európai Unióban azáltal, hogy lehetővé teszik a nők számára, hogy vállalkozókká és kis- és középvállalkozások alapítóivá váljanak, hozzájárulva a kettős átálláshoz; megjegyzi, hogy a nők vállalkozói készsége munkahelyeket teremt, erősíti az

2022. július 5., kedd

egységes piacot, és csökkenti a munkanélküliséget; megjegyzi, hogy a vállalkozókra nehezedő adminisztratív terhek csökkentése megszünteti az akadályokat annak biztosítása előtt, hogy több nő indíthasson vállalkozást; hangsúlyozza a vállalkozói készségre vonatkozó ismeretek és az iskolai gyakorlati tapasztalatok fontosságát; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az oktatás, a szakképzés és az egész életen át tartó tanulás révén mozdítsák elő a nők társadalmi szerepvállalásának növelését; kéri különösen a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok, a matematika, a digitális oktatás, a mesterséges intelligencia és a pénzügyi tudás hatékonyabb előmozdítását az uralkodó sztereotípiákkal szembeni fellépés jegyében, valamint annak biztosítása érdekében, hogy több nő legyen jelen ezen ágazatokban, és vegyen részt e területek fejlődésében;

38. felhívja a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy minden új fiskális politika – az adópolitikát is ideértve – rendelkezzen egyértelmű nemi dimenzióval, járuljon hozzá a társadalmi-gazdasági és a nemek közötti egyenlőtlenségek valamennyi vonatkozásának kezeléséhez és felszámolásához⁽²⁵⁾; felhívja a tagállamokat, hogy adópolitikájukban kerüljék el a nemi alapú megkülönböztetést, és töröljék el a nők higiéniai és tisztálkodási termékeire kivetett héát, amely aránytalanul veszélyezteti az alacsonyabb jövedelmű nők méltóságát, és ezáltal biztosítsák, hogy minden nő hozzáférjen ezekhez az alapvető termékekhez;

39. felhívja a tagállamokat, hogy a nyugdíjrendszerek reformja és a nyugdíjkorhatár kiigazítása során vegyék figyelembe a nemi dimenziót, és legyenek tekintettel a nők és a férfiak munkavégzési módjai közötti eltérésekre, köztük az összes nem fizetett foglalkoztatási gyakorlatra, valamint a munkaerőpiacon a nőkkel, különösen az idősebb nőkkel szembeni megkülönböztetés nagyobb mértékű kockázatára; sürgeti a tagállamokat, hogy hozzanak konkrét intézkedéseket az idősebb és a nyugdíjas nők elszegényedése kockázatának megelőzésére és leküzdésére, amely a népesség előrecedésének és a hátrányos helyzetű vagy kiszolgáltatott helyzetben lévő idősebb nők arányának következménye; felhívja a tagállamokat, hogy nyugdíjrendszerükbe építsék be a nem fizetett ápolási-gondozási munka ellentételezését, például gondozási jóváírások vagy a gondozói nyugdíjhoz hozzáadott egyéb intézkedések révén, függetlenül attól, hogy a gondozást kiskorú gyermekeknek, időseknek, betegeknek vagy fogyatékossgal élőknek nyújtják-e, ugyanakkor ösztönözzék a férfiakat arra, hogy gondozók legyenek;

40. felhívja a Bizottságot, hogy ne mozdítson elő semmiféle olyan politikai ajánlást, amely a bizonytalan munkaviszonyok számának növekedéséhez, a munkaidő deregulációjához, a fizetések csökkenéséhez, a kollektív tárgyalásokkal szembeni támadáshoz vagy a közszolgáltatások és a társadalombiztosítás privatizációjához vezetne;

41. üdvözli az Európai Unióban biztosítandó megfelelő minimálbérekről szóló irányelv elfogadására irányuló folyamatban lévő tárgyalásokat; felhívja az uniós intézményeket, hogy fogadjanak el egy olyan uniós keretet, amely előnyben részesíti az országonkénti minimálbér létrehozását vagy kiigazítását, többek között a valós áron kínált árúk és szolgáltatások nemzeti kosara alapján, beleértve többek között a megfelelő lakhatást, az egészséges és kiegyensúlyozott élelmiszereket, a ruházatot, a fenntartható közlekedést és energiát, az egészségügyet és a gondozást, valamint az emberek számára a társadalomban, a kultúrában és az oktatásban való érdemi részvételt lehetővé tevő erőforrásokat, amelyek olyan tisztességes életszínvonalat biztosítanak, amely részben segítene csökkenteni az aktív keresők szegénységét, különösen a nők esetében; méltányos és megfelelő minimálbéreket kér a tagállamokban, mint a méltányosabb bérelosztás biztosításához és a nők és férfiak munkaerőpiaci védelmét szolgáló bérküszöb garantálásához szükséges biztosíték; úgy véli, hogy a minimálbér keretének létrehozását egyértelmű szabályok, átlátható eljárások és hatékony gyakorlatok révén, a megfelelőség értékelésére szolgáló kritériumok és irányadó mutatók alkalmazásával és többek között a tanácsadó szervek hozzájárulásával, valamint a szociális partnerek bevonásával kell megvalósítani és megőrizni;

42. felszólítja a tagállamokat, hogy az európai gyermekgarancia és a bérek átláthatóságáról szóló irányelv, valamint a minimálbérről szóló jövőbeli irányelv és a minimumjövedelemről szóló ajánlás megvalósításában tűzzenek ki maguk elé ambiciózus célokat;

43. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy – amint arra az Európai Számvevőszék rámutatott – összességében még nem alkalmazták a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését az uniós költségvetésben, és kéri, hogy ezt a helyzetet sürgősen oldják meg; hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését a szakpolitikai ciklus minden szintjén alkalmazni kell, és annak megbízható adatokon kell alapulnia; kiemeli a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés végrehajtásának fontosságát, többek között a 2022. évi költségvetés valamennyi programjában a nemek közötti egyenlőség elérése és a nők szegénységének felszámolása érdekében; ezzel összefüggésben

⁽²⁵⁾ A Parlament Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztályának „Nemek közötti egyenlőség és adózás az Európai Unióban” című, 2017. áprilisi jelentése.

2022. július 5., kedd

felhívja a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel egy hatékony, átlátható és átfogó módszertan bevezetését, és a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak ⁽²⁶⁾ megfelelően szorosan működjön együtt a Parlamenttel a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos releváns kiadások mérése terén annak érdekében, hogy kézzelfogható eredményeket tudjon felmutatni a 2022. évi költségvetés tekintetében, valamint hogy a módszertant valamennyi többéves pénzügyi keretprogramra kiterjessze;

44. rámutat arra, hogy az EU közös fiskális eszközrendszere szükségessé teszi a jelenlegi gazdasági és szociális kormányzás felülvizsgálatát az egyenlőtlenségek és a nők szegénységének csökkentése, valamint a nemek közötti egyenlőség elérése érdekében; kéri, hogy a gazdasági és társadalmi kormányzás legyen összhangban a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos célkitűzések elérésével és a női szegénység felszámolásával;

45. kéri a Tanácsot, hogy hozzon létre kifejezetten a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó formációt annak érdekében, hogy általános és konkrét intézkedéseket tegyenek a nőjogok és a nemek közötti egyenlőség területén felmerülő kihívások kezelésére, valamint, hogy biztosítsák, hogy a nemek közötti egyenlőség kérdéseit a legmagasabb politikai szinten vitatják meg;

46. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy elemezzék az Oroszország Ukrajna elleni háborújával összefüggésben kiváltott infláció és energiaár-emelkedés nemekre gyakorolt egyenlőtlen hatását, és ezt vegyék figyelembe a legszegényebbre gyakorolt hatás enyhítésére irányuló intézkedések végrehajtásakor;

47. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽²⁶⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.